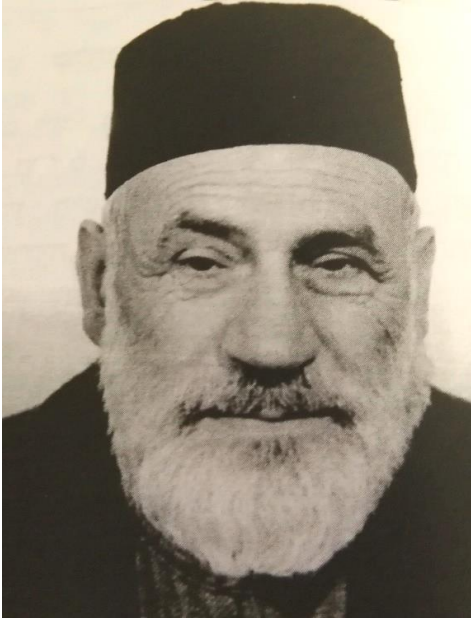

פניני הצדיקים

הרב הגאון המקובל שמואל דרזי זצוק"ל זיע"א: נולד ב-ה'תרפ"ב (1922). ראש ישיבה, מקובל, מוהל, גאון בנגלה ובנסתר, איש חסד ואמונים. יראת שמים טהורה. מעמודי האש העולמי בהבנה ובידיעת כל רזי תורת הקבלה. עבד את בוראו במסירות נפש. התעצם בתפילה על פדות השכינה וגאולתן של ישראל. קירב לבבות רבים לאביהם שבשמים. גמל חסדים בסתר וחסות יתומים רבים. איש אמת. נתבקש לישיבה של מעלה בשבת קודש "וישב", בעידן רעוא דרעוין בקריאת התורה. כ"ג בכסלו ה'תשס"ו (2006). חי כ-84 שנים. ציונו בגבעת שאול.

אביו: ר' יצחק. **אימו:** מרת שמחה. **רבותיו:** ר' יוסף רביע זצ"ל, ר' ששון מזרחי זצ"ל, ר' אפרים הכהן זצ"ל, ר' יהודה פתיה זצ"ל. **חברותות:** ר' סולימאן מוצפי זצ"ל, ר' יעקב מוצפי זצ"ל, ר' יהודה צדקה זצ"ל, ר' יצחק כדורי זצ"ל, ר' ששון לוי זצ"ל.

עוד בהיותו ילד התאבק בעפר רגליהם של חכמים. בתחילת דרכו עסק במסחר בשוק הסיטונאי בעירק ומשם התקדם **כמנהל חשבונות אצל שר האוצר בממשלת עירק**. עקב המאורעות, שפקדו את יהודי בגדד **הקימו הוריו ישיבה ובית-כנסת בביתם, ומשם הפיצו תורה**. בשנת ה'תש"י (1950) בהיותו בגיל 28 עלה ארצה דרך פרס, למרות לחצים והצעות מפתות כדי שישאר בעירק. רבנו עזב הכול ועלה לא"י. בשנת ה'תשי"ג (1953) נשא לאישה את לטיפה יפה, נולדו להם חמישה בנים ושתי בנות. בשנת תשנ"א, שכל בן צעיר לימים, ר' ישורון, שנפטר בהיותו בן 29 שנים (חמישה חודשים לאחר נישואיו).

משחר נעוריו, שקד על התורה. כשהיה מגיע המקובל ר' יהודה פתיה, היה רבנו יושב על אדן החלון ומקשיב. בגיל צעיר היה משמש וכן בית אצל ראשי רבני בבל, מהם החכם ר' ניסים כדורי זצ"ל. בגיל 15 הצטרף ללימוד אצל הגאון ר' יוסף רביע וחכם ששון מזרחי, דרך לימוד זה נכנס לחוכמת הקבלה. למד 7 שנים מדי שבת אצל חכם אפרים הכהן. למד עם חכם סולימאן מוצפי בליל שני ושישי בביה"כ "טוויג". למד עם ר' יעקב מוצפי בביה"כ "שמש צדקה". וכן למד חברותא עם ר' יהודה צדקה שנים רבות. כ-21 שנים למד חברותא עם הרב יצחק כדורי בישיבת "דור ישרים" (בחייהם ובמותם לא נפרדו, ציונו של הרב דרזי בסמוך לציונו של הרב כדורי זצ"ל), אח"כ הקים רבנו את ישיבת המקובלים "ניות ברמה", בה שימש כראש הישיבה עד יומו האחרון. אין ספק, שאם היה בחיים, היה ממשיך דרכו של זקן המקובלים, הרב יצחק כדורי זצ"ל.

בבחרותו, למד בבית המדרש "בני ציון" בבגדד, בבניין שהוקצה לישיבה ע"י המקובל הגאון והצדיק חכם סלמן מוצפי זיע"א. בבית המדרש הכירו השניים זה את זה. כאשר התמנה רבי מוצפי

אלמן זצ"ל לראש הישיבה, החל חכם שמואל דרזי למסור שיעורים בישיבה. **באותן שנים מסרו השניים שיעור קבוע שהתקיים עד לפנות בוקר, בנוכחות כ-100 תלמידים**. השיעור היה מתחיל באמירת תיקון חצות במשך כשעה וחצי. לימים העידו הנוכחים, כי בכל לילה חשו מחדש שבלילה זה חרב בית-המקדש. בכל יום הלך בקביעות לכותל, במשך כ-40 שנים היה נראה ראשון בהנץ החמה, בקיץ ובחורף. ואפילו בימי השלג כאשר היה צריך לעשות מאמצים עילאיים כדי להגיע.

פעמים רבות חשו ברוח-הקודש האופפת את הרב. סיפר שמשו של הצדיק, ר' משה, כי באחד הימים בשעת חצות בעודו ישן, ניגש אליו הרב דרזי להעירו, שכן בהיותו משמש כמשמש, הקצה לו הרב חדר בביתו. ר' משה הזדרז וקם, כשיצא ראה, כי כעשרים אברכים מוכנים לנסיעה דחופה ואשר שני גדולי עולם, הרב דרזי זצ"ל והרב כדורי זצ"ל התכוננו לבצעה ללא דיחוי.

מיד הם נסעו בטרנזיט והגיעו בסביבות השעה 02:30 לפנות בוקר לציונם של אב"י ורבא. שם עשו ייחודים והתפללו עד אור הבוקר ללא דיבורים. משם הם נסעו לציונו של בניהו בן יהוידע, ולבסוף כשסיימו, העז אחד מהאברכים לשאול את הרב: "רבנו, מה קרה?". הרב השיב כי נגזרה גזרה קשה על עם ישראל מאזור סוריה, אך, ברוך ה', הם הצליחו בעזרת התפילות לבטל את הגזרה הנוראה. ואכן, באותו יום הייתה תקרית גדולה באזור סוריה, ולא היו לעם ישראל שום אבדות בנפש. הרב דרזי והרב כדורי לא שמעו חדשות, ולמרות הכול, הם ידעו הכול לפני כולם.

היה זה כאשר צרה חדשה נחתה על עם ישראל ככלל ועל ירושלים בפרט - כת ה"מורמונים" (בעולם חיים כיום מעל 12 מיליון מורמונים, אשר כל מטרתם היא להחטיא את עם ישראל באמצעות הטפה מסיונרית). הם רצו לבנות בסמוך למקום המקדש את בית זוהמתם. המקובלים הרב יצחק כדורי זצ"ל והרב שמואל דרזי זצ"ל עמדו בפרץ כדי לעקור את הדבר. המורמונים מומחים בכישופים, וניסו לעשות הכול כדי לגרום לעם ישראל לסטות מדרך הישר, כדי שיהיה יותר קל להשמידו. באחד הפעמים בהם מסר הרב דרזי שיעור, הפסיק לפתע באמצע השיעור ואמר, כי הוא מרגיש דבר רע הנמצא בתוכם, ולא נרגע, עד שאמר, כי חש הוא באשה העומדת בחוץ וכולה רוע ובאה מכת המורמונים כדי להזיק.

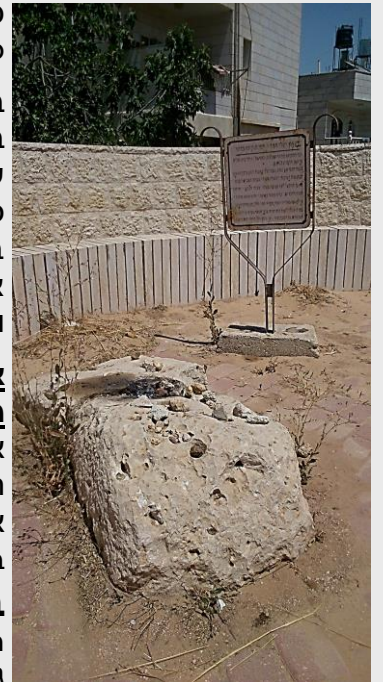
שמשו של הרב, ר' שלום זצ"ל, יצא החוצה, ואכן ראה הוא אשה המכוסה מהראש ועד כף רגל. היא ניגשה למשמש וביקשה להיכנס אל הרב באמתלה, כי יש לה בעיה חמורה והיא מבקשת את ברכתו של הרב. כמובן שר' שלום לא אפשר לאשה להיכנס. היא ניסתה שוב ושוב, וכאשר ראתה, כי לא תותר כניסתה לרב, ובטרם עזבה את המקום, צעקה בקול גדול ושרטה את ר' שלום שריטות עמוקות בידו, עד שעור ידיו נשאר ביצפורניה, והוא חזר לשיעור כשכולו זב דם. רק לאחר מכן אמר הרב, כי חש הוא שהטומאה חלפה לה, ועתה ניתן להמשיך בשיעור.

גם בתפילותיהם בכותל ניסו המורמונים להפריע, הכמרים היו באים עם טלית מעל ראשם - כדי שלא יזהו אותם, וכך יוכלו לשבש את תפילותיהם. אולם הרב תמיד הרגיש בהם, והיה שולח מתלמידיו, כדי שישלוק אותם מהמקום הקדוש.

הגאון הרב חיים חזקיהו מדיני זצ"ל - נולד בירושלים ב-ז' חשוון ה'תקצ"ג (1832). עוד בשחר טל ילדותו הצטיין בכשרונותיו הנשגבים, בהתמדתו הגדולה ובבקיאותו הנפלאה. בהיותו בן 13 שנים בלבד הוסמך להוראה. בשנת ה'תרי"ג (1852) נפטר אביו ועול הפרנסה הוטל עליו. כיוון שראוהו חכמי ישראל בדחקותו ובמיוחד הראש"ל ר' חיים ניסים אבואלעפיה, קמו לזרזו שיעתיק ממושבו ויסע אל שארי בשרו היושבים בקושטא (איסטנבול). שם במשך 13 שנים עסק בהוראה וגם שימש כדיין.

שם לילות כימים לשקוד על דלתי התורה והעבודה. מילא כרסו בש"ס ופוסקים ראשונים ואחרונים. גאון בנגלה ובנסתר. בעל זיכרון פנומאלי. ענוותן מופלא. בשנת ה'תרכ"ז (1866) בהיותו כבן 33 שנים, נזדמן לקושטה אחד מעשירי ארץ קרים (דרום חוסייה) והפציר בו שיקבל את כתר הרבנות בעיר קרסו בזאר בקרים שברוסיה. משכורתו הדלה היתה בסך ארבעים רובל ורבינו הסתפק כדי מחייתו. ובעת שהשיא את בנותיו, סירב לקבל תוספת מבני הקהילה שהיו עניים (את שלושת בנותיו השיא לתלמידיו, שהתפרנסו כבעלי מלאכה מקומיים בסנדלרות, חייטות וכובענות). רבינו ייסד ישיבה ובה הרביץ תורה.

בשנת ה'תרל"ח (1878) הגיע עד לשערי מוות והוסיפו לו את השם חיים כסגולה לרפואה. בשנת ה'תרנ"ט (1889) שב לארץ ישראל והתגורר בירושלים למשך שנתיים. מאוחר יותר עקב פטירת ר' חיים רחמים יוסף פרנקו (רבה של חברון) עבר לחברון. שם שימש כדיין וכן פתח ישיבה בבית רומנו. נפטר ב-כ"ד כסליו ה'תרס"ה (1904). חי כ-72 שנים. ציונו בחברון. הגויים שהעריצו את רבינו, ניסו מספר פעמים להוציא את גופו הטהור ולקוברו אצלם. שנה לאחר פטירתו התגלה הקבר פתוח. כנראה שהופתעו במהלך החפירה וברחו. הגוף היה שלם כביום הקבורה ממש והתכריכים היו לבנים ללא כל כתם.

אביו: ר' רפאל אליהו. **אמו:** מרת קאלו וידה. **אשתו:** מרת רבקה בת לונא. **מתלמידיו:** ר' בכור הלוי, ר' דוד נתן, ר' חיים שמואל נר, ר' ניסים יאחיה ור' ניסים יוסף אלנקוה. **מרבותיו:** אביו, ר' רפאל אליהו (רבו המובהק), ר' יצחק קובו (חכם באשי), ר' יוסף חיים בורלא (אב"ד ירושלים). **מספריו:** **שדי חמד** - פסקים וחיידושים וכללים בערכין בסדר א"ב (18 כרכים) • **מכתב לחזקיהו** - חיידושים ושו"ת • **אור לי** - שו"ת (לזכר בנו היחיד שנפטר בחייו) • **פקועות שדה** - תוספת ל'שדי חמד'.

בספר "אני תפלה" (ח"א עמ' לח) מביא ששאלו לרבינו איזו זכות הוא תולה שספריו 'שדה חמד' התפשטו כל כך ברחבי תבל? על כך סיפר הוא כי בצעירותו למד בישיבת כולל אברכים שהחזיקו גם גדול בביתו ועל חשבונם, והוא היה מהשקדנים הגדולים וראה חיל בלימודו. התקנא בו אחד, וקנאתו בערה בו, איך הוא מצליח ומתעלה בלימודיו, ואילו הוא אינו רואה ברכה, קנאתו ומדותיו הרעות הביאו לידי כך, עד שיזם עלילה שפלה, **הוא שיחד את המשרתת של הגביר בעל בית המדרש שתוציא שם רע עליו כמעשה אשת פוטיפר**, ואכן בוקר אחד התפרצה לפתע אותה ערלית ופתחה בצעקות שהאברך בבית-הכנסת נטפל לה. קמה מהומה עד שביקשו לסלק אותו מבית המדרש, הגביר שמע מהענין והכריז "הוא אדם קדוש" ומי שימשיך לדבר עליו-שרגלו לא תדרוך פה יותר.

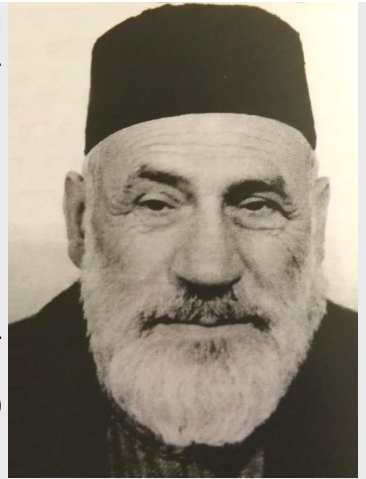
המשיך ה'שדה חמד' עברו כמה ימים ובשעת בוקר מוקדמות, באה אליו אותה גויה מתייפחת בבכי ומספרת: "אתה הרי יודע שהעללתי עליך עלילת זדון תמורה בצע כסף. אבל לא נשאר לי מכל זה מאומה, כי הגביר פיטר אותי, לכן אני רוצה להתוודות ברבים שזה היה עלילה ותמורת זאת תדבר עבורי לגביר שיחזיר אותי לעבודה". בתחילה רצה בעל ה'שדה חמד' לאמץ את העיסקה שכן ע"י כך יוסר הכתם ממנו, אבל לאחר מכן חשב איזה חילול ה' הרי יצא מכך שיתברר שיש איש עם רשעות כזאת. לכן אמר לגויה: "את תשתקי ואני אדבר עבורך עם הגביר" ואז הרגשתי שראשי נפתח והעניקו לי במתנה את מעלות החכמה.

מעשה באשה אלמנה שבאה להזמינו לאירוסין בתה, שאלה "ואיה תערכי את האירוסין?" - "בדירתי" ענתה. "כלום יש מקום בדירתך שכל בני העיר?" אמרה: "בוודאי לא כולם יבואו, מי יפקוד אלמנה כמוני". חזר ואמר: "אפשר שכולם יבואו, בואו וסדרו את האירוסין בביתי" מיד קרא הרב לרעייתו ואמר לה: "מהרי והזמיני את הקהל לביתנו וכל מחסוריה עלינו".

"אלמלא ידעתי את המחבר שהוא חי עמנו היום, הייתי אומר כי אחד מהראשונים הוא". כך העיד רבי בצלאל הכהן מווילנא (אורות ממזרח עמ' קנח) קשה להאמין כיום כיצד איש אחד יצר את כל ספרי "שדה חמד" על שפעת כרכיו, ללא עזרת מחשב ללא עזרת צוות אלא רק במתת אלקים אשר חננו בתפיסה נפלאה, ובזכרון פנומאלי בחינת "בור סוד שאינו מאבד טיפה" וכמובן בכח שקידתו הנדירה.

בספר זכרונות לרבי משה בלוי ("על חומתיך ירושלים") מביא מעשה מופלא שקרה כשנה וחצי לאחר פטירתו: "בקיץ ה'תרס"ו הזדמנתי לחברון-והנה רעש בעיר מישהו חזר מבית העלמין, וראה את קברו של הגאון בעל ה"שדה חמד" פתוח, (הגויים העריצו מאוד את הרב וניסו לא אחת להוציא את גופו הטהור ולקוברו אצלם) ותהום כל העיר, וכל התושבים יצאו לבית העלמין והנה נתגלה שמי שהוא חפר את העפר מקברו וניסה להוציא בכוח את גופת המנוח זצ"ל במשכו אותו ברגליו, הפושעים כבר הופתעו כנראה באמצע מלאכתם וברחו. וראו זה פלא, הגוף היה שלם כביום הקבורה ממש, והתכריכים היו לבנים כשלג בלי כל כתם, לא שלטה בגוף קדוש זה רימה, ולא נתנון משך יותר משנה תמימה ויהי הדבר לפלא נורא, חברי החברה קדישא סתמו שוב את הקבר, ורבינו חברון גזרו ליום המחרת "תענית ציבור" וסליחות התעוררות היתה גדולה מאוד

המקובל הרב אברהם מרדכי נסים הררי רפול זצ"ל - נולד ב-ט"ו ניסן ה'תרנ"ה (1895) בירושלים העתיקה. את ראשית חינוכו קיבל בת"ת בשכונת הבוכרים. בתום לימודו עבר ללמוד בישיבת 'אוהל מועד'. אחר נישואיו המשיך בשקידתו הרבה, עלה ונתעלה מאוד. בימי מלחמת העולם הראשונה (שנים ה'תרע"ד-ה'תרע"ח 1914-1918), למרות שהיה מטופל בילדים קטנים ובחוסר כל, לא הרפה מלימוד התורה הקדושה. בשנת ה'תרע"ה בחודש אייר (1915) התכנסו גדולי החכמים לצורך תיקון, ורבינו על אף גילו הצעיר (20 בלבד) נכלל בין גדולי המקובלים הגאונים - ר' שאול קצין, ר' חיים שאול דוויק הכהן, ר' אברהם עדס, ר' אברהם טוויל הכהן, ר' עזרא הררי רפול, ר' ראובן שרבאני, ר' שמואל בוחבט ועוד.

בשנת ה'תרפ"ג (1923) נפתחה ישיבת 'פורת יוסף' בירושלים בעיר העתיקה ורבינו החל ללמוד ונמנה עם בוגריה. בשנת ה'תשט"ז (1955) עבר ללמוד בישיבת 'עוז והדר' שגאולה (לאחר שהישיבה נחרבה ע"י הירדנים). סיפרו חכמי המקובלים, שכל שאלה בזוהר הקדוש שהיה מוקשה עליהם היו פונים לרבינו ומיד היה מציין את המקור המדויק תוך כדי שהיה מצביע על הדף והשורה בבקיאות מדהימה. וכן העיד הגאון ר' עובדיה יוסף זצ"ל: "כל מה שהיינו מחפשים בדברי רבותינו בש"ס ובמדרשים ולא מצאנו - שואלים היינו את ר' אברהם רפול, והיה עונה לנו ומאיר את עינינו". גאון בנגלה ובנסתר.

כשהיה בגיל שלושים, איבד את ראייתו בעין. רבים פנו אליו ונושעו. כשבאו אליו וביקשו את ברכתו, נהג לומר: "תתפלל אתה, ואני אנסה להתפלל. אם יעזור ה' יתברך - תתקבל התפילה". ואכן, **תפילותיו לא שבו ריקם**. פניו הפיקו שמחה תמידית. אולם כשדיבר על מעמד יום הדין שאדם עתיד לתת לפני הקב"ה, היה פורץ בבכי. יגע רבות בחינוך צאצאיו לתורה. גמל חסד עם הרבים. כששמע על חולה מסוכן או חלילה על אסון שהתרחש, בכה בכי מר. העיד עליו הגאון ר' אברהם מונסה: "**מקובל עלינו מזקני דור שעבר, שר' אברהם רפול אינו מוגדר כירא חטא, אלא אינו יודע מה זה חטא!**". מידת האמת הייתה נר לרגליו.

היו לו למעלה מעשרה אירועים מוחיים, אולם בחסדי הבורא שום אירוע לא השפיע על כושר שכלו. לפני פטירתו עבר ניתוח במח, הפרופסור המומחה העיד שמעולם לא ראה אדם בגיל כזה שתאי השכל במוחו זכים וצלולים ללא פגם. גם בזמני זקנה ושיבה, שהיה חולה ותשוש, כל אימת שהיו באים לבקרו, דיבר רק בדברי תורה. התבקש לבית-עולמו בליל כ"ה כסליו ה'תשנ"ב (1991). חי כ-97 שנים. באותו יום ירדו גשמי זלעפות משמים. ציונו בהר המנוחות בירושלים.

אביו: ר' עזרא הררי רפול (מחכמי ארם צובא שבסוריה, המשפחה הגיע לחלב שבסוריה בעקבות גירוש ספרד). **אמו:** מרת שמחה. **אשתו:** מרת שרה (בת ר' יוסף זכאי, נישא ב-י"ב תשרי תרע"ד - סיפרו עליה כי מעולם לא הרימה את קולה, התרחקה מכעס ומחלוקת, ותמיד חיה בשלום עם כל הסובבים עימה). **מרבתי:** ר' רפאל שלמה לניאדו, ר' חיים שאול דוויק הכהן (גם פשט וגם סוד), ר' עזרא עטיא. **חברותא:** ר' שלום לופס (רבה של עכו במשך 46 שנים). **בנו:** ר' יוסף

ר' אברהם נהג למצוא גימטריות ופרפראות בחוכמה רבה. בכל נושא היה מוצא רמז כלשהו בראשי תיבות או בגימטריות. כאשר שאל לשמו של אדם, מיד מצא פסוק או פתגם הקשור לשמו. לפעמים נהג להשיב בגמטריא והתפלאו כולם על כך שממש כנבואה הייתה יוצאת מפיו. יהודי אחד שהגיע לבית הרפואה 'ביקור חולים' לאחר שלקה בדלקת ריאות קשה. לאחר שעבר בדיקות מקיפות על ידי הרופאים במשך זמן מה נלאו הללו למצוא לו תרופה למחלתו. בלית ברירה שוחרר הנ"ל בעודו חולה, והנה עם יציאתו מבית הרפואה פגש את רבינו. בצר לו סיפר על מחלתו ועל העובדה כי ידם של הרופאים קצרה מלהושיע. היה זה בחודש אדר, והרב אמר לו מיד כי אין לו לדאוג, שכן המלה **אדר** הינה ר"ת **אין דלקת ריאות**. ואכן מדברי רבינו לא נפל דבר, **ותוך זמן קצר הלה יצא מכלל סכנה והתרפא לחלוטין ללא נטילת תרופות כל שהן**.

ביום שישי אחד אמר רבינו לבני ביתו: "מדוע היום מעונן כל כך עד שאי אפשר לראות דבר?". התבוננו הללו ולא הבינו מדוע רבינו אומר זאת, **שכן הראות הייתה טובה למדי**. לאחר דקות ספורות הוברר ל"ע כי **ראייתו של רבינו אבדה כמעט לחלוטין!** ולמעט צללים כבדים אינו מבחין במאומה. מיד רצו להבהילו לרופא עיניים שיבדוק את רבינו. אולם הצדיק אמר להם: "לשם מה לקרוא לפרופסור? הרי ישנה סגולה לראייה שאמרו רבותינו, **והיא להביט על היין של הקידוש ועל נרות שבת בשעת הקידוש**". ואכן בליל שבת לאחר שהתבונן דקות מספר על הנרות ועל היין **ביקש שיביאו לו את הספר 'חוק לישראל' והוא החל לקרוא בו כבימים ימימה שכן חזר לו מאור עיניו**.

פ עם אחת נכנס אל רבינו אברך אחד והתנה את צרתו, שאמו חולה זמן מה ומאושפזת בבית הרפואה וצריכה לעבור ניתוח וביקש את רבינו שיתפלל עבורה לרפואה שלמה. הצדיק השיב כי כעת עליו למסור שיעור בישיבת 'פורת יוסף' לתת שיחת מוסר לתלמידיו וכדי שלא יהיה ביטול תורה, יתפלל עליה בעז"ה לאחר השיעור. ואכן בשעה אחת וחצי כששב רבינו לביתו, התפלל לרפואה שלמה על אימו של אותו אברך ועשה פדיון עבורה ב-160 מטבעות כסף. לאחר הפדיון מקבל רבינו שיחת טלפון מביתה של החולה כאשר בנה האברך נמצא בצד השני **ומספר לרבינו בהתרגשות כי בדקות האחרונות חלה הטבה משמעותית במצב בריאותה של אימו והרופאים הסובבים אותה אינם מבינים כיצד אירע הנס הגדול הזה!**

מסופר על הגאון המקובל ר' אברהם עדס זצ"ל, כי פעם חלתה אשתו הרבנית צלחה ע"ה אנושות. אסף ר' אברהם עשרה תלמידי חכמים מופלגים שיקראו לרפואתה את כל ספר התהלים בלי דיבור עם כוונת השמות (סגולה בדוקה וידועה לרפואה). הצעיר שבהם היה רבינו אשר בחרו ר' אברהם עדס, שהיה ידוע כבעל רוח-הקודש, כי יהיה במניין המתפללים לרפואת אשתו.

הרב מקובל רפאל אברהם שלום מזרחי שרעבי זצ"ל הידוע בכינויו הרא"ש- נולד בירושלים בשנת ה'תקל"ה (1774). כיהן כראש ישיבת המקובלים 'בית אל' (מעניין לציין שגם אביו, וסבו שימשו כראש ישיבת המקובלים 'בית אל').

גאון בתורה בנגלה ובנסתר. התפרסם כעושה נפלאות וכוונה 'בעל הנס'. בעל יראת שמים עצומה. נפטר ב-כ"ה כסליו (יום ראשון של חנוכה) ה'תקפ"ז (1826). חי כ-51 שנים. ציונו בהר הזיתים (בחלקת החסידים) בירושלים.

אביו: ר' חזקיהו יצחק. **סבא (מצד אביו):** המקובל ר' שלום שרעבי (הרש"ש). **סבא (מצד אמו):** ר' יצחק קובו הראשון. **אמו:** מרת שמחה. **מרביתיו:** אביו, ר' חזקיהו יצחק שרעבי. **מתלמידיו:** ר' ידידיה רפאל אבולעפיה (שימש כראש ישיבת המקובלים 'בית אל'), ר' חיים אברהם גאגין. **מספריו:** ידברי שלום- על עץ החיים ושמונה שערים של ר' חיים ויטאל, דרשות קבליות, כוונות התפילה ודינים ומנהגים.

מעשה בבחור ספרדי, שחי בעיר העתיקה בירושלים בדורו של ראש המקובלים, רבי רפאל אברהם שלום מזרחי שרעבי, נכדו של הרש"ש הקדוש זיע"א. פרנסתו של אותו בחור מחנות מכולת שהייתה ממוקמת מול ישיבת "בית אל" והיה מתנהג כחסידי וצדיק, עד שהיו אנשי העיר מלגלים עליו וקוראים אותו בצחוק בשם "חכם שמואל", והוא שומע חרפתו ואינו משיב.

יום אחד הגיע מסוריה יהודי עשיר גדול, אשר רצה לזכות בהונו לחיי עולם הבא, ולכן הגיע לפני רבינו רפאל ואמר לו, **שברצוני לתמוך בו מהונו הרב**. שמע זאת רבינו ואמר: "כאן יש יהודי חנווני ירא שמים בתכלית ומתפרנס בדוחק. **לך ותאמר לו, שמהיום הוא יספק לחכמי הישיבה כל צרכיה, וכבודו ישלם לו מדי חודש בחודשו עבור סחורתו**". שמע זאת אותו אדם והסכים בשמחה רבה. העשיר חזר לארצו ובכל חודש היה שולח כסף עבור הוצאות הישיבה.

והנה, חודש אחד לא הגיע הכסף. אמר החנווני לעצמו: "אך מקרה הוא" והמתין. בחודש לאחר מכן שוב לא הגיע כסף, ולשמואל החנווני לא היה מה לתת להם, שהרי גם מה שכבר סיפק להם היה בהקפה, ולכן גם הוא בעצמו היה כעת בעל חוב. בלב כבד בא וסיפר לרבינו, את מה שאירע. אמר לו הרב: "זה בוודאי לא סתם מקרה, בוא ונלך לראות בשלומי".

קמו שניהם ונסעו לסוריה. הגיעו לביתו של העשיר ומצאוהו חשוך, ואשתו יושבת ובוכה. שאל הרב לפשר הדבר. ענתה ואמרה: "**המושל בעיר רשע גדול, וכבר זמן רב שנתן עינו בממונו של בעלי. לפיכך העליל עליו עלילה והביאו אותו לבית האסורים**". כעס הצדיק ושאל: "היכן ביתו של המושל?!" אמרה לו: "סכנה גדולה ללכת שמה, שומרים רבים סביב ביתו וצריך היתר מיוחד כדי להיכנס". הרב לא שמע אליה, לקח את הכתובת ואמר לחכם שמואל: "בוא עמי ולא תפחד, ה' ישמרנו!".

הלכו והגיעו לפני מחנה השומרים הראשון, עשו את דרכם פנימה, ולמרבה הפלא אף אחד מהשומרים לא פצה פה, אולי גם לא ראו אותם. עברו גם את המחנה השני ושוב חזר המעשה על עצמו. אף אחד מן השומרים לא פנה אליהם. הם המשיכו בדרכיהם, והנה כבר נכנסו לתוך גנו של המושל, והוא יושב בכיסאו.

תכף כשראה אותם נכנסים, מיד רץ אליהם, לפני שייכנסו לבית ושאל בהכנעה: מה בקשתם ולשם מה באו? אמר לו הרב: "היכן יהודי פלוני? תאמר לי מה פשעו?". ענה המושל: "**שום פשע! תכף אני שולח אותו חזרה לביתו**". "והיכן כל ממונו והונו?" הקשה הרב. "גם את הכסף אשלח עמו חזרה אל ביתו, לא אחסיר ממנו דבר!", השיב המושל.

חכם שמואל עומד ומשתומם: "**מה קורה כאן? כיצד נכנע כך המושל לפני החכם, שאינו מכירו ולא ראהו מעולם?!**". הדברים היו נשגבים מבינתו. ואכן תוך שעה, קיים המושל את הבטחתו. הוא שלח את היהודי בכבוד רב אל ביתו עם כל רכושו. **ותהום כל העיר על דבר הפלא הזה**.

כמובן, העשיר התנצל בפני חכם שמואל ושילם כמובן עבור כל מה שהגיע לו. ובינתיים ראה חכם שמואל את כל השפע שיש שם בסוריה, והנה מחירו זול כחצי מהמחיר בירושלים, החליט לנצל אותה הזדמנות, ולכן עמד וקנה ומילא **שש עגלות בסחורות ושכר גוי שיוליך אותם עםם לירושלים**.

בדרכם אמרו לגוי: "**כעת חצות לילה, אנו נעצור לתפילת חצות, ואתה תמתין לנו מעט**". ישבו שניהם וערכו 'תיקון חצות' בבכיות נוראות, ולא שמו לב למתרחש סביבם. כשסיימו להתפלל ולשפוך צוקם לפני שוכן מרומים, **שמו לב, כי הגמלים יחד עם כל הסחורה, שרכש שם נעלמו יחד עם הגוי**.

אמר רבי רפאל לחכם שמואל: "אל תצטער כלל! שב ואמור שירות ותשבחות וה' יעזור!". **בינתיים עשה הרב מה שעשה, ואחר כמה זמן, חזר הגוי יחד עם הגמלים וכל הסחורה שעליו, והוא בוכה**. שאלו רבי רפאל: "איפה היית ומה עשית?". ענה הגוי: "**בעת שישבתם להתפלל אני נמנתי, לפתע באו שלושה שודדים וחרבם בידם, סתמו את פי, וקשרו את ידי ולקחו אותי בשבי ואת הגמלים וכל הסחורה עימם. לפתע פתאום הגיעה רוח חזקה ועצומה. היא הרימה את השודדים והשליכה אותם למרחקים. הפלא הגדול היה, שהרוח לא הרימה את הגמלים והסחורה. ומיד שראיתי כך, התחלתי להודות לאלוקים וברחתי כל עוד נפשי בי ושבתי אליכם**".

"ומדוע אתה בוכה?" שאל הרב. "מכיוון שפחדתי מהרוח, שלא תיקח גם אותי, וכעת שניצלתי, בוכה אני משמחה!" ענה הגוי. בדרך, אמר הרב לחכם שמואל: "**דע לך ידידי החסיד, שבעוד חודשיים אני קרוי לישיבה של מעלה, לכן לא תגלה, את מה שראית אצלי עד יום פטירתך, רק בתוך ההספד שתישא בהלווייתך, תאמר להם, מה שראו עיניך**". ואכן כפי שאמר הצדיק כך היה. רבינו התבקש לבית עולמו וחכם שמואל פרסם את שאירע.

הרב משולם ראטה זצ"ל: נולד בהורדנקה שבפולין ב-י"ד אלול ה'תרל"ה (1875) למשפחה חסידית. בהיותו בגיל רך עברה המשפחה לקולומיאה, והתפרנסה ממסחר בתבואות. מילדותו הצטיין ר' משולם בכישרונות הפלאיים: **בן שמונה ידע כבר מסכתות שלמות בעל פה, עם התוספות.** כבר בגיל שלוש-עשרה נודע בעולם היהודי כ'**העילוי מהורדנקה'** וסופר עליו סיפורי גאונות. **בן חמש עשרה היה בקי בש"ס ובפוסקים,** בלע כל ספר שבא לידו, ועסק גם במחקר ומתמטיקה. קרא ספרים כלליים, וקיבל תעודת סיום של גימנסיה. בהיותו בן שמונה-עשרה הוסמך לרבנות.

בשנת ה'תרנ"ז (1896) ר' יעקב ברב"ש, אב"ד חורסטקוב נפטר ורבינו התמנה במקומו ושימש כרב העיר במשך שלושים שנים. פעיל בארגון 'מציון תצא תורה' שיסדה בית ספר ברוח המזרחי בחורסטקוב. בשנת תרס"ו יסד ישיבה בעיר וכיהן בה כראש ישיבה. בשנת ה'תרע"ד (1913) גלה לוויילנה, והתרועע עם גאוני הזמן ששהו בה. הוא התנצח שם עם מלומדים במכמני הפילוסופיה היהודית והיוונית ובשירה גרמנית, והם לא יכלו לו. ידיו רב לו גם בבלשנות, בגרסאות מדעיות ובעיונים היסטוריים. בשנת ה'תרע"ח (1917) שב לחורסטקוב, ורבים עלו ארצה בהשפעתו. לימים נודע כי רבנו ידע את תורת ה'חת"ם סופר' כמעט על-פה.

בשנת ה'תרפ"ט (1928), עבר לכהן כרב בסוצ'אבה (שכונתה שאץ), ולאחר שש שנים עבר לכהן כאב"ד בצ'רנוביץ והחל משנת ה'תרצ"ו (1936) כיהן כראש-ישיבה במקום ולאחר הכיבוש הנאצי, לאחר שסבל במשך 4 שנים בשנות מלחמת העולם השנייה הוברח תמורת שוחד רב לבוקרשט, שם התבלט בגאונותו. עלה לארץ ישראל בשנת ה'תש"ד ומונה לדיין בבית הדין הרבני הגדול וחבר במועצת הרבנות הראשית בעת קום מדינת ישראל. **מגדולי הרבנים בתקופתו אצל רובו של הציבור הדתי והחרדי.** נפטר ב-כ"ו בכסלו ה'תשכ"ג (1962). חי כ-87 שנים. ציונו בבית-החיים סנהדריה בירושלים. על שמו רחובות בשכונת בית-וגן בירושלים ובשכונת קריית-הרצוג בבני-ברק וקריית שמואל.

רבותיו: הרב אברהם שטיינברג (אב"ד ברודי), ר' מאיר אריק (אב"ד בוטשאטש), ר' משה תאומים (אב"ד הורדנקה), ר' יעקב וייזנפלד (אב"ד הרימלוב), ר' אברהם מנחם מנדל שטיינברג (אב"ד סניאטין ואח"כ ברודי). ר' יוד'לה ממודרן מסיגט (תלמיד החתם סופר). **נשותיו:** מרת ציפורה (בת הגביר ר' שמשון שטיינהולץ ממילניצה. בגיל 13 התארס ורק בגיל 18 נשא אותה לאשה- זווג ראשון). מרת לאה רובין (זווג שני). **ילדיו:** ר' אפרים (היחיד- נפטר בגיל 19). בתו, נישאה לרב ד"ר ישראל הייטנר (האיתן)- שימש שנים רבות כרב הראשי של חיל הים. **מתלמידיו:** ר' שלמה זלמן הורביץ, ר' משה קלוגהויפט (אב"ד חירוב), ר' חנוך שכטר (מחרסקוב). **מספריו:** **יקול מבשר- שו"ת ימבשר עזרא-** על פירוש האב"ע לתנ"ך, כולל הקדמה עם קורות חיי המחבר **יבשורת אליהו-** הערות וביאורים על ספרי הגר"א **ישמחת יום טוב-** הערות וביאורים על ספרי התו"ט **ילעמלים בתורה-** תוכנית הישיבה.

בספר '**אורח צדיקים'** של ידידו ר' דניאל אלול מביא בשם '**מבשר ואומר'** על הרב בהיותו נכח אחת עשרה שנים בבואו לביקור בעיר סניאטין, התאכנס אצל קרובו ר' הירש גולד'ס. ר' הירש זה היה למדן ואף הגה הרבה בספרי מחשבה. פעם הניח על השולחן את ספר "העקדה". כשחזר לחדר מצא את הילד העילוי כשהוא מעיין בספר, ואמר לו: "**אתה באמת עילוי, אבל כדי להבין ספר זה אתה צריך לגדול קצת.**" והילד ענה לו: "בוא ואסביר לך מה שקראתי זה עתה", והסביר בצורה רוטה את דברי **בעל העקדה כזקן ורגיל, ור' הירש עמד נבהל ומשתומם.**

ממילנצ'יא הוזמן רבינו לכהן כרבה של חורסטקוב. אך מכיוון שלא כל תושבי העיירה רצו ברב מחסידי צ'ורטקוב, בחרו במועמד נוסף שאינו מאותם חסידים. על המועמדים היה לשאת דרשה בשבת לפני הציבור ועל פיה יקבעו מי משניהם יתמנה לרב העיירה. המועמד הראשון הוזמן לדרוש בשבת פרשת קורח, ואילו לשבת הבאה פרשת חוקת הוזמן הרב משולם. וכך מתאר ר' חנוך שכטר, מיקירי חורסטקוב את הדרשה:

"הרב הצעיר בא לעירנו בערב שבת ונתקבל ברוב פאר וכבוד, ותיכף לביאתו מסר מראי מקומות מדרשתו ומתוכם כבר עמדו הכל על גודל בקיאותו וידיעתו הרחבה. הלומדים שבעיר בכלל, והלומדים שמצד המתנגדים בפרט, עיינו במראי המקומות בשימת לב והכינו עצמם להקיפו בשאלות, להכניסו במצר ולנצחו. אבל עוד בליל שבת ראו ונוכחו לדעת כי אוצר בלום הוא, לא בא כבושם הזה ועין לא ראתה. מכל שדרות העיר באו חסידים, לומדים ומשכילים, להקביל את פני הרב הצעיר. הבית היה מלא, מאות אנשים עמדו בחוץ והחלונות היו פתוחים, ודברי תורתו היו מצלצלים כפעמון ושמעים גם לאלה שעמדו בחוץ. **עד שתיים עשרה בלילה לא פסק פומיה מלהגיד דבריו ליעקב,** וכל האנשים חזרו לביתם שמחים וטובי לב. ולמחר ביום השבת בשעה שתיים-עשרה בצהריים, עמד בבית-הכנסת הגדול ליד ארון הקודש ורק ספר התנ"ך בידו, **ודרש שש שעות בלי הפסק.** בדרשה זו הראה בקיאות וחריפות בש"ס ובפוסקים וגם בספרי מחקר, דברים שלא שמעו בני עירנו מעולם, וכולם הודו בגדולתו, וראשי העיר החליטו פה אחד למסור לידו כתב ההתמנות.

עוד מביא ר' דניאל בספר '**אורח צדיקים'** בשם '**מבשר עזרא,** כי תלמידו ר' שלמה זלמן הורביץ סיפר: "זכיתי פעם לישון עימו בחדרו ארבעה שבועות וראיתי את סדרו בלילות: עד שעה שלישית בלילה לא פסק פומיה מגירסא, וכאשר הלך כבר לנוח, לקח עימו לחדרו ספרים רבים והניחם על שולחנו סמוך למיטתו, וכמעט בכל חצי שעה הקיץ משנתו, נטל ידיו ועיין בספרים וחזר לישון. על זה חזר כמה פעמים בשעות שנתו המעטות. וכששאלתי על כך, הסביר לי כי כאשר עולה ברעיונו איזה דבר חז"ל או ראשונים ומסופק הוא מדיוק לשונם בעל פה, חפץ הוא לעיין ולחזור על לשונם מיד שיהיו דברים סדורים לו בדיוק.

כששאלו למדני ירושלים את הגאון רבי יצחק אייזיק הלוי הרצוג זצ"ל (הרב הראשי האשכנזי של ישראל) כיצד ייתכן שהוא יסמוך בענייני הוראה ולא יזוז מפסקי הלכה של הרב משולם שמוצאו מגליציה, והרי הוא בא מבתי-המדרש הליטאים ורואי עצמו בענייני הלכה כתלמיד לרה"ג יצחק אלחנן, היה משיב: "הוא אינו ליטאי ואינו גליצאי, **פסק הלכה שלו מזכיר פוסק קדמון, מאלה שיסודות ההלכה נשענים עליהם.**" ואם קרה שבשאלה מסוימת נלחץ הרה"ג הרצוג על ידי השואלים שתבעו ממנו לנקוט בכח דהיתירא, היה אומר: "**אם ר' משולם יפסק כן- אסכים לכך בשתי ידיים.**" ומספרים שפעם אחת, כשעזר ר' הרצוג לרבנו ללבוש את המעיל, אמר: "**אני מלביש מעיל לספר תורה!**"

הגאון החסיד המקובל הרב רפאל משה לוריא זצ"ל- נולד בטבריה בר"ח אב ה'תרצ"ו (1936). נקרא ע"ש דודו הגדול ר' משה קלירס (אב"ד טבריה). בצעירותו למד בת"ת 'אור תורה' בטבריה. בשנת ה'תש"י (1950) עבר ללמוד בירושלים בישיבת 'בית אברהם' סלונים. משחר נעוריו התבלט כעילוי מופלא ומתמיד עצום. לאחר נישואיו המשיך ללמוד תקופה בישיבת 'בית אברהם', לאחר מכן למד בכולל שע"י ישיבת 'מיר', ובכולל 'מקור חיים' של הרב ברוך יצחק לוי זצ"ל, ובכולל 'איתרי' של הרב אליפנט. בעשור הראשון לאחר נישואיו סבל מאוד מדוחק רב ודקדוקי עניות. בשנים ההם מסר שיעורי תורה ביישובי עולים ככפר אוריה וצלפון.

בשנת ה'תשכ"ז (1967) בהיותו כבן שלושים מונה כראש ישיבת 'פלגות ראובן' בירושלים. בסוף שנות ה-80 לאחר שנסגרה הישיבה השקיע את מעייניו בתורת הקבלה ובכתבי האר"י הקדוש. הוא הצטרף לישיבת המקובלים 'שער השמים' ונעשה לאחד מראשיה, ומסר שם שיעורים למעלה מעשרים שנה. בשנת ה'תשמ"ט (1989) עבר ניתוח מעקפים מסובך ממנו יצא בנס. אז הורה רבו ה'נתיבות שלום' זיע"א להוסיף את השם רפאל.

גאון בנגלה ובנסתר ובכל מכמני התורה. מגדולי המקובלים בדורנו. עמל ויגע בתורה בכל כוחותיו. שקדן, עילוי, ומחדש עצום. עבד ה' מופלג ביגיעה עצומה במסירות נפש. דבק כל ימיו בעבודת התפילה ע"פ דרך החסידות. תמך בסכומים הגונים בת"ח עניים בדרך של כבוד בהסתר שלא ידעו המקבלים מהו מקור התמיכה ואף משפחתו לא הייתה מודעת לכך. מופלג בצניעותו ובריחתו מהכבוד. חכימא דיהודאי, חריף ושנון אף במילי דעלמא.

מדי בוקר התפלל במניין ותיקין כותל ועימו רשימת שמות הזקוקים לישועה עבורם התפלל והם נושעו. היה חולה לב במשך שנים רבות. בשנותיו האחרונות פתח כולל לאברכים 'פרי הארץ' ע"ש הרה"ק רמ"מ מויטבסק, ע"מ שיהיו שקועים בעמלה של תורה ללא דאגות וטרדות פרנסה. נפטר מאירוע מוחי ברחבת הכותל המערבי, שם נהג להתפלל מדי בוקר עם הנץ החמה. נפטר ב-כ"ז כסליו ה'תש"ע (2009). חי כ-73 שנים. ציונו בהר-הזיתים.

אביו: ר' מרדכי יחיאל (חסיד סלונים). **אימו:** מרת שרה שושנה. **אשתו:** מרת נחמה (בת ר' מרדכי לידר). **מאחיו:** הגאון ר' ישראל (מח"ס 'נתיבי ישרון'), הגאון ר' מאיר (ראש כולל 'חלקת יעקב' וראש ישיבת באבוב). **מרביתיו:** האדמו"ר מסלונים ר' שלום נח ברזובסקי זצ"ל (בעל 'נתיבות שלום'), הגרא"י פינקל זצ"ל והגאון ר' חיים שמואלביץ זצ"ל והגר"נ פרצוביץ. היה בידידות עזה עם הגאון ר' חיים קרייזוירט זצ"ל מאנטוורפן שהעריצו ביותר. **חברותו:** הגאון ר' אברהם יעקב זלזניק זצ"ל, הגאון ר' שמואל אורבך, הגאון ר' מיכל זילבר, הגאון ר' יוסף ספינר, האדמו"ר מתולדות-אהרן, והאדמו"ר ר' שמואל ברזובסקי מסלונים. **מתלמידיו:** הגר"ר מרדכי חברוני זצ"ל, הגר"ר פנחס פרידמן מבעלזא, הגר"ר משה שיינברגר. **בניו:** ר' יוסף ור' שלמה. **חתנתו:** הגאון ר' יהודה לייב קלירס (מג"ש בישיבת סלונים). **מספריו הנדפסים:** כ-63 ספרים מביניהם: **יאסיפת שיעורים** (שיעורים מישיבת 'פלגות ראובן')- על מסכתות בש"ס **אבני שוהם** (סוגיות בש"ס ובהלכה בנושאים שלא דשו בהם הישיבות)- על מסכתות בש"ס **בית גנזי**- על התורה והמועדים, על התפילות החודשים והמגילות, ע"פ דרך החסידות והסוד. לאחר פטירתו נדפסו שני כרכים מספריו על ענייני א"י ועוד כשישה מהם עדיין בכתובים.

פעם אחת סיפר רבינו איך זכה להתעלות. יום אחד ניגשה אליו אחותו ושאלה: "משה, גדלנו באותו בית, חיינו ביחד, איך אתה התעלית זכית להגיע לכאלה דרגות גבוהות ביגיעת וידיעת התורה, מאין שאבת את העוצמות הגדולות הללו?". והוא ענה לה: "אתם ישנתם, ואני הייתי ער..." ומעשה שהיה כך היה: מדי יום היה האב משאיר אצל האימא סכום כסף קטן, שיספיק לכלכלת הבית לאותו יום, אך יום אחד לא היה בידי האב אף לא פרוטה לפרטה והוא נאלץ לצאת לעבודתו, ללא שיהיה לו איך להחיות את ביתו וילדיו.

בערב חזר האב מתחנת הקמח, הילדים כולם כבר ישנו וגם הילד רפאל מוישה שכב במיטתו אך הוא עוד לא נרדם והיטה אוזן לשיחת הוריו, הוא שומע איך האבא שואל: "איך הסתדרתם ללא אוכל?". השיבה האם: "לא הסתדרנו, הילדים הלכו לישון רעבים, הם שתנו הרבה והלכו לישון". "אבל בכל זאת", היקשה, "איך בכל אופן הסתדרת?" ואז אמרה האם: "בנו רפאל משה חזר מהת"ת והביא עימו פתק מהמלמד שהוא שאל בכיתה קושיא כל כך חמורה עד שגם למלמד עצמו לא הייתה תשובה, והפתק הזה החייה את נפשותינו! כל כך שמחתי מהצלחה של בנינו בתורה עד שהיום כולנו אכלנו קושיא, שתינו קושיא, והילדים הלכו לישון עם הקושיא... גם אני כל כך מלאה מאושרת ושבעה מהקושיא של רפאל מוישה, שאני לא צריכה לאכול!". וסיפר רבינו לאחותו: "באותו לילה לא עצמתי עין, בכיתי כל הלילה משמחה והתרגשות זה מה שדירבן אותי להתעלות וללמוד בהתמדה רבה ולמסור את כולי אל התורה הקדושה".

יפר הגה"ח המקובל ר' יצחק משה ארלנגר עובדה, ששמע מאביו שרבינו סיפר לו, שבעת שהוציא לאור את ספרו 'אסיפת שיעורים' על מסכת ב"ק (סטנסיל) הביאו לפני הגאון ר' חיים שמואלביץ שהעריכו מאוד, כשקיבל הגר"ח את הספר לידיו דפדף במרוצה בכמה קטעים, אך כשהגיע לאחד הסימנים (סימן ד' בנדפס), התחיל לעיין היטב מהתחלה עד הסוף, כשסיים שאל את רבינו: "באיזה אופן הגעת לחידוש נפלא זה?". שאלו רבינו: "מדוע דווקא על סימן זה ולא על סימנים אחרים?", אך הגר"ח התעקש לשמוע על סימן זה. השיב ר' משה, שבעת שאחד מבני משפחתו עבר ניתוח מסובך, באותם שעות התיישב בביהמ"ד, סמוך לבית הרפואה, והשקיע את כל מעייניו ברמב"ם קשה (בגדרי חיובי עבד ואמה). וחשב, אולי ימשיך רפואה על ידי כוח התורה. וכך בשיא המתח פרש והלך לו לבית מדרש סמוך וצלל למשך כארבע שעות בעומקה של סוגיא תוך שכחה מוחלטת מכל הסובב, ובאותם שעות האירו והתחדשו אצלו אותם חידושים שנדפסו בסימן ההוא, וכשחזר לביה"ח התבשר על הצלחת הניתוח. כששמע זאת הגר"ח הגיב בהתפעלות: "דע לך שכבר ארבעה דורות! עמלו גדולי האחרונים לתרץ רמב"ם זה ולא עלה בידם, ואילו אתה בכוח יגיעתך זכית לסייעתא דשמיא והצלחת".

רבי ישראל פרידמן מהוסיאטין זצ"ל: נולד ב-ט"ז כסליו ה'תרי"ח (1858) בהוסיאטין. שמו ניתן לו על שם סבו הגדול ר' ישראל פרידמן מרוז'ין. מילדותו נודע בשקדנותו המופלאה ותיקון מידותיו. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תרנ"ד (1894) עלה לשבת על כסא האדמו"רות. **גדולי הצדיקים העריצוהו כאדם קדוש**, והאדמו"ר מבעלז' כינהו תדיר: "**צדיק יסוד עולם**". עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה עבר לגור בעיר ווינה (אוסטריה) בה הסתופפו סביבו אלפי חסידים.

כאשר נפטר אחד מאדמו"רי בית רוז'ין, הועלתה הצעה לפתוח בבית הקברות היהודי בווינה חלקה עבור בית רוז'ין. אמר רבינו: "**בשבילי אין צורך, אני עולה לארץ ישראל**". ואכן בהיותו כבן שמונים, כשלוש שנים לפני השואה, עלה ארצה לאחר שקרא לחסידיו לברוח באומרו: "**למי שיש שכל, שיברח כעת, אפילו בנעלי בית!**". לחסידיו שבאו לקבל את פניו בתחנת הרכבת בלבוב-לעמברג הוסיף ואמר: "**מי שיכול למכור שימכור. ומי שלא יכול למכור, שישאיר הכל ויברח מכאן כשרק תרמיל על שכמו**".

שימש כאדמו"ר השני לחסידות הוסיאטין. **גאון בנגלה ובנסתר. בעל רוח-הקודש. נודע בבקיאותו בכתבי האריז"ל. רבים פנו אליו ונושעו. ענוותן.** נפטר ביום שישי, כ"ט כסליו ה'תש"ט (1948), ביקש להיקבר בהר הזיתים, אבל ציין שאם אי אפשר אז שיקברוהו בצפת או בטבריה. בשעה שכתב זאת לא עלה על הדעת שלא יוכלו לקבורו בהר הזיתים. אולם כשנפטר בתל-אביב, הר הזיתים היה בשלטון הירדנים ולא ניתן היה לקבורו שם. וכיוון שנפטר ביום שישי לא ניתן היה להספיק לסדר מקום עבורו בצפת, וקברוהו בחלקת תלמידי הבעש"ט בטבריה. חי כ-91 שנים.

אביו: ר' מרדכי שרגא פייבוש (מייסד חסידות הוסיאטין שבאוקראינה ושימש כאדמו"ר הראשון). **אימו:** מרת דינה. **סבו:** ר' ישראל מרוז'ין (מצד אביו). נשותיו: מרת נחמה גיטל (זיווג ראשון- בתו של ר' אבי עזרא זליג ממוגלינצא- בשנת ה'תרל"ב [1872] ובשנת ה'תרנ"ב נפטרה [1892]), בתו של ר' חיים הגר מאנטניא (זיווג שני- בשנת ה'תרנ"ד [1894]). בנותיו: מרת חווה (נישאה לר' מנחם נחום פרידמן מהוסיאטין- למברג), מרת חיה שרה רחל (נישאה לאדמו"ר ר' יעקב פרידמן מהוסיאטין).

○ וחר ממולח היה מר אברהם מנשה שעלה מפרס ופתח חנות מכולת רחבה בשוק 'מחנה יהודה' בירושלים. שמו הטוב הלך לפניו, יושרו וחריצותו הפכו לשם דבר. כדי לרצות את לקוחותיו היה מכתת רגליו בין המשקים והכפרים סביבות ירושלים וכל היכן שישל לצורך מוצרים טובים וזולים היה רוכש ומביאם לחנותו לרווחת הקונים ולהגדלת הכנסתו לטובת בני משפחתו. יום אחד שב מיריחו משם הביא עשרות רבות של קילוגרמים תמרים בשלים. שלשה ימים ארכה הדרך, לשמחתו הגיע עם כל הסחורה בשלום, הוא פרק את התמרים בחנותו שבשוק ולפני שהלך לביתו לראות בשלום משפחתו לקח עימו שקית תמרים עסיסיים להביא לבני ביתו.

הגגיעו לביתו רבתה השמחה. לאחר שנח מעמל וטורח הוציא את שקית התמרים. גם ראובן ילדו בן השמונה לקח חופן תמרים ואכלם להנאתו אך לפתע לא חש בגרעין שהיה בתוכו והגרעין נתקע ל"ע במורד הגרון. **פניו הכחילו והוא נשם בקושי**, מיד הפכוהו וחבטו על גבו, ואכן הטילטולים והחבטות הצילו את חייו בטווח המייד, יצא הגרעין מדרכי הנשימה, אך למרבה הצער הוא לא נפלט החוצה אלא גלש עמוק ונכנס לריאות, צבע פניו חזר להיות כמו שהיה ונשימתו התייצבה, אך על כל נשימה ונשימה התלווה **חרחור עז שנשמע עקב הגרעין שנבלע**.

פנו ההורים אל ביתה של הרופאה הירושלמית המפורסמת ד"ר הלנה כגן. למומחיותה וכושר הבחנתה יצא שם עולמי, היא כמעט לא נזקקה לכלי עזר כלשהם, די היה לה לשאול מספר פרטים, להעיף מבט ולקבוע את מחלתו ודרכי הפעולה להחלמתו. לאחר שהאזינה לנשימותיו – חירחוריו, קבעה חד משמעית כי מצבו קשה, ובמידה ולא ישלפו את הגרעין בהקדם, הוא עלול לגרום לתסבוכת שלמה, **במקום יתפתח מורסה, אחר-כך דלקת, יצטברו שם נוזלים וליחות והמצב עלול להתדרדר עד לשיתוק פעולת הריאה**.

"עליכם לפנות מיד למכון רנטגן ובשיקוף על הריאה נדע, היכן מקומו המדויק של הגרעין". במכון הרנטגן עשו צילום ואמרו: "**הגרעין תקוע עמוק בתוך הריאה הימנית ולשם קשה להגיע אפילו עם איזמל של מנתחים**". בצר להם תרמו ממון רב לצדקה, נסעו לקברי צדיקים ואף שילמו כסף סכום לא מבוטל למספר אברכים בני תורה על-מנת שיסעו לכותל המערבי ויעתירו בתפילה למען רפואתו של הילד המסכן והחולה.

אחד מתושבי השכונה, שהשתתף בתפילות לרפואת הילד, היה חסיד נלהב של האדמו"ר ר' ישראל מהוסיאטין והוא הפנם אל הרבי. כשהגיעו אל הגבאי ר' יעקב ישראל קנרל הבין הלה שזה מקרה דחוף ומיד כתב "קויטל" ומיהר להכניסם אל חדרו של הרבי. הצדיק הניח את ידו הקדושה על כתפו של הילד, הרגיעו, ואז החל ממשש בידו על צלעותיו, עבר מהגב לחזה מצד ימין לצד שמאל, והניח ידיו על שתי ראותיו. והנה הרים הרבי את עיניו לעבר הגבאי ואמר לו: "**מה רוצים ממני, אני לא מרגיש שום גרעין בריאותי, השי"ת יעזור שיהיה בריא ושלם ויהיה להם כל טוב**".

הגבאי חיך ופניו קרנו משמחה, הוא לחש להורים לצאת החוצה, הרבי אמר שאין לילד כלום. בני המשפחה שלא התנסו בדברים שכאלה לא קלטו את המסר. האב פרץ בבכי, וביקש מהגבאי שיסביר לרבי שיש צילומים שהראו בבירור את הגרעין ואת מיקומו בריאה. אך הגבאי שראה מעשים שכאלה בכל יום ויום אמר להורים בנחרצות: "**אתם יכולים לזרוק את כל הצילומים לפח, אם הרב אמר, שאין גרעין אז אין גרעין!**". אך הנה ראה זה פלא! החרחורים פסקו לחלוטין והנשימה הפכה להיות רגילה כמאז.

"בא נלך לד"ר כגן ונשמע ממנה חוות דעת נוספת", אמר מנשה. הם הגיעו לרופאה, וביקשו, שתבדוק את הילד. היא לקחה את מכשיר הסטטוסקופ, הצמידה לאוזניה והקשיבה לקול נשימתו. הבעת תימהון התפשט על פניה. והיא קבעה חד משמעית "הנשימה חופשית ותקינה, הגרעין נעלם!". "כיצד זה קרה?" שאלה. מנשה השיב: "לא עשינו כלום, רק היינו אצל הרבי מהוסיאטין". "רק?! חזרה הרופאה בלגלוג, "הייתם אצל הצדיק הגדול מהוסיאטין?". היא צחקה ואמרה: "**מה שהוא מסוגל, אנחנו הרופאים כלל לא מסוגלים, הוצאת הגרעין בדרך שעשה הצדיק, אין מי שישווה לו, זהו כוחם של צדיקים, שכל הרופאים עם כל הידע והניסיון הרב, שיש בידם מתגמדים הם מול ברכתו ופועלו של הצדיק**".

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים, בריאות איתנה, פרנסה בשפע
ושכל משאלות ליבם יתקיימו לטובה ולברכה
ושכולם יחזרו בתשובה שלימה לאביהם שבשמיים

וכן להצלחת אברהם גורג'י בן דליה אפרת הי"ו
שיזכה להקים בית נאמן בישראל
ויצליח בכל מעשה ידיו
ויחזור בתשובה שלימה